

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

Klasa 46 (2)

Izdan 1 maja 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11575

Závody Tatra akciová společnost pro stavbu automobilů a železničních vozů, Praha - Smíchov, Č. S. R.

Uredjaj za hladjenje vazduhom kod eksplozionih motora.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 11572.

Prijava od 20 novembra 1933.

Važi od 1 septembra 1934.

Najduže vreme trajanja do 31 avgusta 1949.

Pronalazak se odnosi na dalje izvodjenje uredjaja za hladjenje vazduhom kod eksplozionih motora po osnovnom patentu br. 11572, prema kojem naročito kod motora sa cilindrima rasporedjenim u vidu slova V bivaju upotrebljene duvaljke koje su smeštene na dvema osovinama paralelnim sa motorovom osovinom i koje se nalaze ispod cilindara.

Rasporedom, po pronalasku, duvaljki vazduh za hladjenje biva dovoden radi hladjenja motorskog ulja i to podesna količina vazduha za hladjenje biva prinudjena, da dospe u dodir sa delovima, koji odvode toplotu iz ulja. Delovi koji odvode toplotu mogu biti obrazovani ili pomoću bočnih zidova od dna kutije za krivajnu osovinu odnosno za uključni mehanizam, ili pomoću odgovarajući postavljenih, eventualno kao hladnik izvedenih kanala za ulje.

Na nacrtu je radi primera šematički pokazano nekoliko primera izvodjenja pronalaska.

Kod izvodjenja pokazanih u sl. 1 toplota ulja biva prenošena na hladan vazduh uz posredovanje bočnih zidova odnosno zidova dna kutije za krivajnu osovinu ili uključni mehanizam, dok se kod izvodjenja pokazanog u sl. 2 prenošenje toplote vrši

pomoću hladnika umetnutog u kanal za ulje i izloženog struji hladnog vazduha.

Kod oblika izvodjenja pokazanog desnom polovinom sl. 1 biva jedan deo vazdušnog kanala 1, koji vodi od duvaljke 2 ka cilindrima 3, obrazovan delom zida kutije 5 za krivajnu osovinu. Deo struje vazduha za hladjenje koji struji duž dela 4 kutije 5 i koji se pri tome i sam zagreva, biće dovoden donjim delovima cilindra, koji se manje zagrevaju no gornji delovi cilindara i usled toga potrebuju manje intenzivno hladjenje. Glavama cilindara koje se jako zagrevaju i usled toga potrebuju jače hladjenje biće dovoden deo struje vazduha za hladjenje koji nije prethodno zagrevan.

U slučajevima, u kojima je potrebno veoma intenzivno hladjenje ulja, može na jednoj ili na obema stranama biti predviđena naročita duvaljka, koja ne služi jednovremeno za hladjenje cilindara. Pomoću takve jedne duvaljke mogu se, kao što je pokazano na levoj polovini slike 1, hladiti ne samo bočni zidovi nego i dno kutije.

Radi povećanja dejstva hladjenja mogu kod oba oblika izvodjenja predstavljena u sl. 1 zidovi kutije, koji su dodirivani vazduhom za hladjenje, biti snabdeveni rebrima 4' za hladjenje. Odgovarajući po-

tpuno hladjenje ulja biva postignuto time, što se, kao što je pokazano u sl. 2, u kanal za ulje umeće hladnik 7 koji je izložen struji vazduha za hladjenje.

Kod oblika izvodjenja pokazanog desnom polovinom sl. 2 umešten je u kanal za vodjenje vazduha hladnik 7 za ulje, i to između ventilatora 2 i cilindra 3, pri čemu se podesno i ovde vodi računa o tome, da deo struje vazduha koji dodiruje hladnik 7 za ulje bude doveden delu cilindra, koji ne potrebuje nikakvo naročito intenzivno hladjenje.

Kod oblika izvodjenja pokazanom leвom polovinom sl. 2 hladnik 7 za ulje je tako umešten u zid kutije duvaljke, da jedan deo vazduha odilazi napolje kroz hladnik i ne biva dovoden cilindrima. U ovom slučaju dakle cilindri dobijaju samo vazduh za hladjenje, koji nije prethodno zagrejan uljem.

I kod upotrebe hladnika umeštenih u kanale za ulje mogu biti predviđene jedan ili više duvaljki i biti rasporedjene na jednoj ili na dvema osovinama za duvaljke.

Kao hladnik za ulje može biti upotребljen i sam zid dna kutije, na primer time, što kroz odgovarajući rasporedjene šupljine ili kanale biva sprovodjen jedan deo vazduha od jedne od duvaljki ili pak celokupan vazduh od jedne duvaljke koja je predviđena isključivo za ovaj cilj

Patentni zahtevi:

1. Uredjaj za hladjenje vazduhom kod eksplozionih motora po osnovnom patentu

br. 11572, naznačen time, što odgovara-juća količina vazduha za hladjenje biva dovodjena u dodir sa delovima, koji pre-nose toplotu motorovog ulja, na primer sa delovima bočnih zidova i zidova dna ku-tije za krivaju osovinu odnosno kutije za mehanizam ili sa kanalom za ulje koji je odgovarajući rasporedjen i u dalom slu-čaju izведен kao hladnik.

2. Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1, sa više duvaljki na jednoj ili svakoj osovini, naznačen time, što bar jedna od više na jednoj osovini raspore-djenih duvaljki delimično ili isključivo slu-ži za hladjenje ulja.

3. Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što su površine kulje za krivaju osovinu odnosno za mehanizam, koje posreduju u odvodjenju toplote ulja ka vazduhu za hladjenje, uvećane rebrima, šupljinama ili kanalima pro-ticanim vazduhom za hladjenje.

4. Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što je hla-dnik rasporedjen u zidu kanala za vazduh tako, da celokupan vazduh ili jedan deo vazduha koji struje kroz ovaj hladnik od-lazi direktno u slobodu.

5. Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što vazduh koji je prethodno zagrejan uljem biva upotrebljen za zagrevanje cevi za usisavanje, za zagrevanje unutrašnjosti kola i za slične ciljeve, pri čemu on pomoću naročitih kanala biva dovoden dotičnom mestu.

Uredjaj za hladjenje vazduhom kod eksplozionih motora po osnovnom patentu br. 11572, naznačen time, što odgovara-juća količina vazduha za hladjenje biva dovodjena u dodir sa delovima, koji pre-nose toplotu motorovog ulja, na primer sa delovima bočnih zidova i zidova dna ku-tije za krivaju osovinu odnosno kutije za mehanizam ili sa kanalom za ulje koji je odgovarajući rasporedjen i u dalom slu-čaju izведен kao hladnik.

Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1, sa više duvaljki na jednoj ili svakoj osovini, naznačen time, što bar jedna od više na jednoj osovini raspore-djenih duvaljki delimično ili isključivo slu-ži za hladjenje ulja.

Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 ili 2, naznačen time, što su površine kulje za krivaju osovinu odnosno za mehanizam, koje posreduju u odvodjenju toplote ulja ka vazduhu za hladjenje, uvećane rebrima, šupljinama ili kanalima pro-ticanim vazduhom za hladjenje.

Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 do 3, naznačen time, što je hla-dnik rasporedjen u zidu kanala za vazduh tako, da celokupan vazduh ili jedan deo vazduha koji struje kroz ovaj hladnik od-lazi direktno u slobodu.

Uredjaj za hladjenje vazduhom po zahtevu 1 do 5, naznačen time, što vazduh koji je prethodno zagrejan uljem biva upotrebljen za zagrevanje cevi za usisavanje, za zagrevanje unutrašnjosti kola i za slične ciljeve, pri čemu on pomoću naročitih kanala biva dovoden dotičnom mestu.

Fig. 1. Ad pat. br. 11575

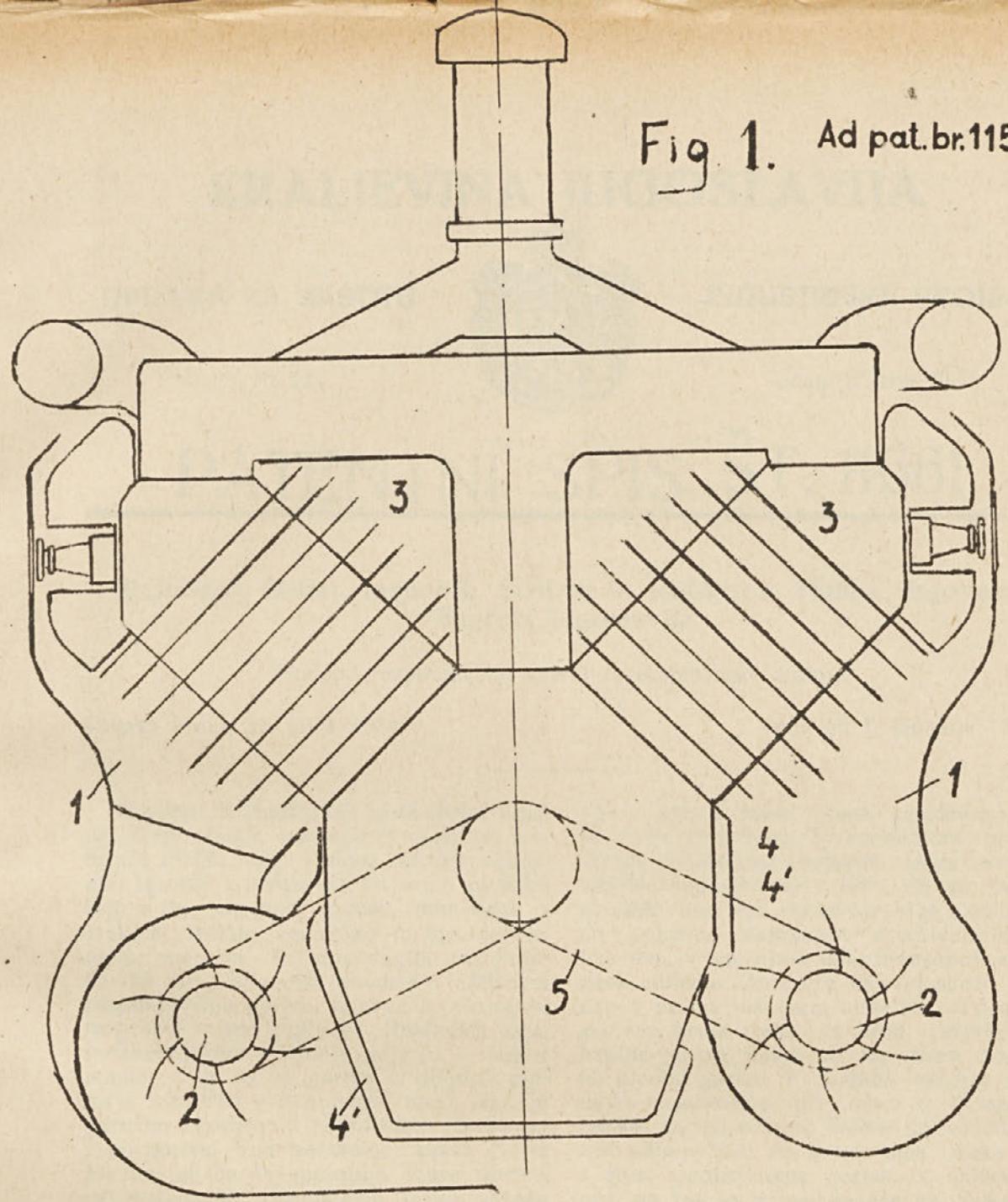
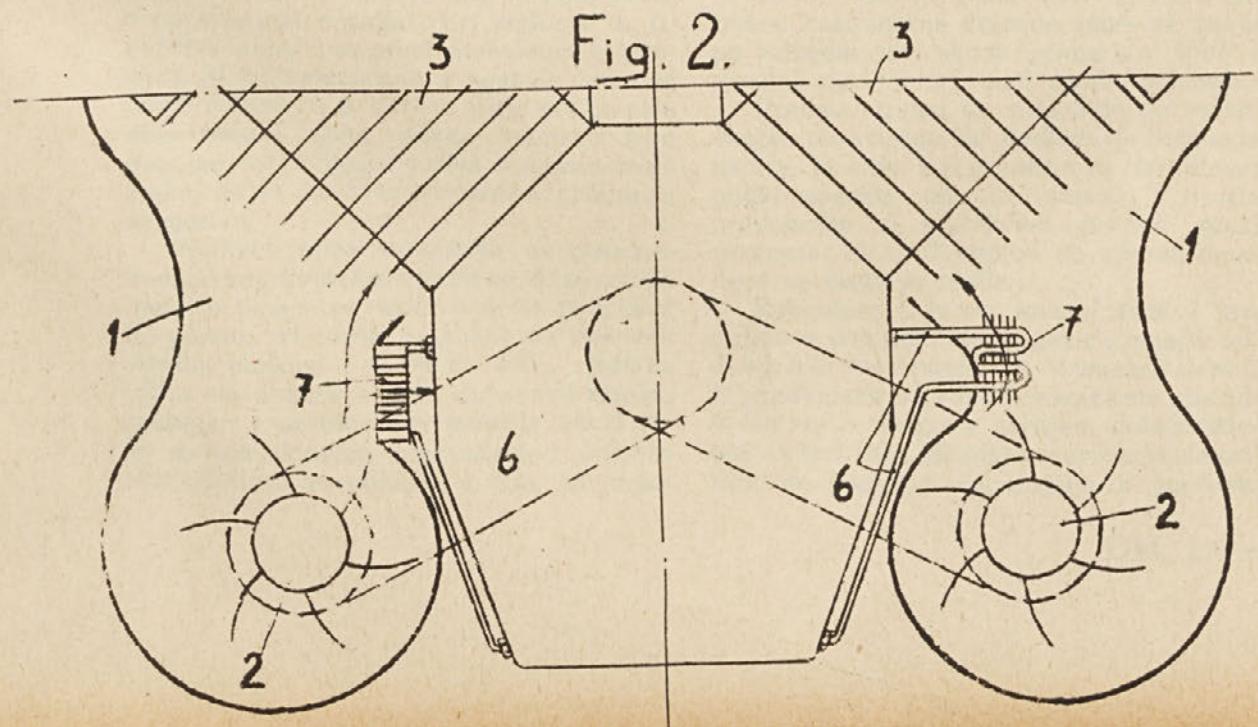

Fig. 2.

24075 ad. leg. bA

